

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC618

Zaaknummer Klachtencommissie 2014W1150

datum uitspraak 24/02/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. M.Y.M. Renken, advocaat te Leiden

te voldoen door:

de Congregatie Salesianen van [instelling],
thans gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder,
bijgestaan door: mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 1 april 2015, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 22 december 2014 met zaaknummer 2014W1150, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 29 december 2014, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Ter griffie is een brief d.d. 26 mei 2015 van de zijde van verweerder ontvangen, opgesteld door mr. Baetens.

1.3 Bij brief van 9 juli 2015 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Mr. Renken heeft -in aanvulling op de reeds bij de aanvraag meegevoerde stukken- namens verzoeker de vermogensschade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 4 november 2015. Verweerder heeft bij brief van 1 december 2015, opgesteld door mr. Baetens, gereageerd.

1.4 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker komt uit een gezin met [aantal kinderen]. Er was van jongs af aan veel ruzie binnen het gezin. De vader van verzoeker was een autoritaire man die huiselijk geweld niet schuwde en ook de moeder van verzoeker sloeg veelvuldig. Zijn ouders zijn gescheiden toen hij nog jong was (lagere schoolleeftijd).

Toen verzoeker naar de eerste klas van de lagere school ging, ging hij op de woensdagmiddagen (en ook op andere dagen) naar [internaat]. Wijlen [naam aangeklaagde] (hierna: pater [naam aangeklaagde]) gaf verzoeker aandacht die hij thuis moest ontberen. Pater [naam aangeklaagde] voelde de thuissituatie van verzoeker feilloos aan en bood hem bescherming, onder andere tegen pesterijen van andere kinderen. Kortom, verzoeker kreeg van pater [naam aangeklaagde] de bevestiging en de aandacht waar hij naar hunkerde.

Verzoekers bezoeken aan [instelling] ontwaardden echter gaandeweg in seksueel misbruik door pater [naam aangeklaagde]. Verzoeker werd steeds meer afhankelijk van de bescherming van pater [naam aangeklaagde], maar deze ging er toe over verzoeker te betasten aan zijn intieme delen. Via de korte broekspijp van verzoeker betastte pater [naam aangeklaagde] met zijn hand verzoekers geslachtsdelen. Eveneens werd verzoeker gedwongen om het geslacht van pater [naam aangeklaagde] te betasten. Dergelijk seksueel misbruik vond ook plaats tijdens het [beoefenen sport]: Pater [naam aangeklaagde] kwam bij die gelegenheden te dicht tegen verzoekers lichaam aan staan. Verzoeker heeft dit aan zijn moeder verteld, maar zij wilde niet luisteren en heeft het genegeerd.

Ook tijdens vakantiecampen in [jaartal] en [jaartal] is verzoeker door pater [naam aangeklaagde] seksueel misbruikt. Pater [naam aangeklaagde] kwam verzoeker bijna elke avond bezoeken in zijn bed, waarbij hij het lichaam en gezicht van verzoeker betastte. Toen hij zo'n 12 of 13 jaar was, is verzoeker gedwongen om pater [naam aangeklaagde] oraal te bevredigen. Eveneens werd verzoeker oraal bevredigd. Zelfs toen verzoeker niet meer naar [instelling] ging, bleef pater [naam aangeklaagde] contact met verzoeker zoeken onder meer door het sturen van ansichtkaartjes.

Samenvattend is verzoeker in de periode van vijf jaar dat hij [instelling] bezocht twee keer per maand seksueel misbruikt, waarbij sprake was van het over en weer betasten van de geslachtsdelen, het over en weer aftrekken en het over en weer oraal bevredigen.

Verzoeker was bij aanvang van het misbruik 7 of 8 jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de

Klachtencommissie zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker.

In voornoemd advies is de klacht van verzoeker gegrond verklaard. Dit advies is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van zeven of acht jaar.
- Het misbruik heeft lang, te weten vijf jaar, voortgeduurd.
- Het misbruik bestond uit betasting van elkaars intieme delen en betasting van verzoekers lichaam en gezicht, gedwongen oraal seksuele handelingen over en weer en het te dicht aan staan tegen verzoekers lichaam.
- Het misbruik heeft regelmatig, te weten twee keer per maand, plaatsgevonden.
- Verzoeker was door zijn thuissituatie, waar pater [naam aangeklaagde] bekend mee was, verhoogd kwetsbaar.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, zoals bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Renken voornoemd bij brief van 4 november 2015 (in aanvulling op de stukken die bij het indienen van de aanvraag reeds waren overgelegd) de gestelde vermogensschade nader toegelicht. Het standpunt van verzoeker laat zich als volgt samenvatten.

De gevolgen van het verzoeker aangedaan seksueel misbruik zijn zeer verstrekkend geweest. Het heeft zijn gehele leven beïnvloed. Hij heeft weliswaar een aantal deelcertificaten op [ni-

veau middelbare school] behaald, maar spijbelde veel en vervolgoopleidingen heeft hij niet succesvol kunnen afronden.

Hij dreigde meer en meer verslaafd te raken (bij wijze van verdoving) aan [middelen] en raakte verzeild in een crimineel circuit ([misdrijven]). Hij is op zijn zestiende jaar naar [land] gegaan (gestuurd door zijn vader) en is daar op eigen kracht afgekickt. Ook heeft hij daar gewerkt. Bij terugkeer naar Nederland, hij was toen achttien jaar, volgden militaire dienst en vele verschillende banen in de horeca. Uiteindelijk is hij in [jaartal] gaan werken als [werknemer] bij de [instantie]. In [jaartal] heeft hij een ongeluk gehad, dat echter niet een echt ongeluk was. Daarop heeft hij een cursus voor [soort cursus] bij een GGZ-organisatie gevolgd. Sinds [jaartal] is verzoeker in therapie bij een psychiater. In [jaartal] is hij op psychische gronden, die verband hielden met het seksueel misbruik uit zijn jeugd, volledig uitgevallen voor zijn werk als [werknemer]. In [jaartal] is hij - na twee jaar ziekte- afgekeurd en ontslagen. Sindsdien moet hij aanspraak maken op een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Hij is gediagnosticeerd met een borderline stoornis, lijdt aan depressies en heeft verschillende andere psychiatrische ziektebeelden. Het is niet waarschijnlijk dat verzoeker nog herstelt.

Daarbij komt dat zijn huwelijk is gestrand en dat hij door zijn misbruik-verleden niet de vader heeft kunnen zijn die hij voor zijn [kind] had willen zijn.

Verzoeker heeft vermogensschade geleden door de arbeidsongeschiktheid; hij heeft een inkomsterugval en minder pensioen dan hij gehad zou hebben indien hij niet was uitgevallen voor zijn werk. Deze vermogensschade houdt verband met en komt voort uit het seksueel misbruik dat hem als kind is aangedaan. Verzoeker maakt aanspraak op de maximaal te adviseren compensatie voor zowel materiele als immateriële geleden schade.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brieven van 26 mei en 1 december 2015, opgesteld door mr. Baetens, zijn standpunt kenbaar gemaakt. Dit laat zich als volgt samenvatten.

Verweerder onderkent zonder meer dat het seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan ernstig is en een schadeveroorzakende factor in het leven van verzoeker kán zijn geweest. Wel merkt verweerder op dat verzoeker in zijn jeugd jaren helaas een heel scala aan traumatische periodes heeft moeten doormaken, waar het onderhavige seksueel misbruik er één van is geweest. Door deze traumata heeft verzoeker niet voldoende emotionele stabiliteit en weerbaarheid kunnen verkrijgen of behouden om op een later moment in zijn leven het hoofd te kunnen bieden aan een nieuwe reeks belastende ontwikkelingen. Dat verzoeker extra kwetsbaar en stressgevoelig is geworden is, aldus verweerder, volstrekt aannemelijk, echter een en ander is niet louter toe te schrijven aan het onderhavige seksueel misbruik.

Verweerder spreekt de hoop uit dat afwikkeling van de onderhavige procedure voor verzoeker zal bijdragen aan het hervinden van zijn stabiliteit.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gereede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Uit de door verzoeker overgelegde stukken, waaronder de medische rapportage d.d. [datum] opgesteld door [naam] (arts) en de rapportage psychologisch/psychiatrisch onderzoek van maart/april [jaartal] opgesteld en uitgevoerd door drs. [naam], blijkt dat verzoeker vanaf

[jaartal] als [werknemer] werkzaam is geweest. Hij is in de loop der jaren opgeklommen en zijn laatste functie binnen de [instantie] was [soort] medewerker in een [bedrijf].

In [jaartal] is hij al eens uitgevallen wegens psychische klachten en in [jaartal] is sprake geweest van een opname en daarop aansluitende dagbehandeling. In [jaartal] is hij wederom opgenomen geweest. Op [datum] is verzoeker, die bekend is met borderline persoonlijkheidsstoornis, wegens depressiviteit definitief uitgevallen voor het werk. Eerst heeft hij nog halve dagen geprobeerd te werken, maar dit ging niet. Hij kreeg steeds meer psychische klachten. Vanaf [datum] heeft hij aanspraak moeten maken op een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Uit de UWV-brief van [datum] en de overgelegde UWV-inkomensgegevens blijkt dat hij volledig (80 tot 100% arbeidsongeschikt is) en door de jaren heen een netto arbeidsongeschiktheidsuitkering ontving van 70% van het voormalig netto salaris. Zijn voormalig netto inkomen vanuit de [instantie] bedroeg €[bedrag].

Duidelijk is dat de uitval voor zijn werk heeft geleid en nog steeds leidt tot vermogensschade.

4.6 De in deze procedure te beantwoorden vraag is of en zo ja, in hoeverre aannemelijk is dat de door verzoeker geleden vermogensschade (bestaande uit gederfde inkomsten en misgelopen pensioenopbouw) toe te schrijven is aan het seksueel misbruik dat hem in zijn jeugd door pater [naam aangeklaagde] is aangedaan.

De Compensatiecommissie stelt op basis van de overgelegde stukken vast dat in verzoekers leven sprake is geweest van een veelheid aan potentieel beschadigende factoren, die zich deels al hadden voorgedaan vóórdát het onderhavige seksueel misbruik plaatsvond. Zo was er binnen het gezin van herkomst veel ruzie, was zijn vader een autoritaire man die huiselijk geweld niet schuwde en sloeg ook de moeder van verzoeker veel. Verzoeker en zijn [naaste gezinsleden] werden veel aan hun lot overgelaten, zo valt te lezen in overweging 2.1 van het advies van de Klachtencommissie. Zijn ouders scheidde in de periode dat het onderhavige seksueel misbruik plaatsvond. Hechtingsproblematiek is een onderliggende oorzaak voor verzoekers problematiek, zo vermeldt [naam] in haar voornoemde rapportage.

Voorts is verzoeker veelvuldig gepest en vernederd door andere jongens. Ook is hij door oudere jongens verkracht, zo vermeldt het advies van de Klachtencommissie onder 2.1.

Uit het rapport van [naam] blijkt dat verzoeker een kwetsbare man is. [Naam] (psychiater) schrijft in zijn brief d.d. [datum] dat verzoeker sinds [jaartal] bij hem onder behandeling is en dat verzoeker is gediagnostiseerd met ernstige depressie en een gegeneraliseerde angststoornis. In de loop der tijd verergerde verzoekers psychiatrisch ziektebeeld. Naast problemen voortkomend uit veranderingen op zijn werk en uit zijn tweede huwelijk in [jaartal] met een vrouw met psychiatrische problematiek, had hij last van seksuele herbelevingen en leed hij aan seksuele identiteitsproblematiek. [naam] heeft daarop ruggespraak gehouden met een kinder en jeugd klinisch psycholoog, die een deel van de behandeling heeft overgenomen. Ook deze psycholoog was van mening dat aan verzoekers psychiatrische symptomen vroeg kindertijdse seksuele traumatisering ten grondslag lag, waardoor ook gesproken moet worden van een posttraumatisch stressyndroom, aldus [naam]. In de brief van 4 november 2015 zet [naam] verder uiteen hoe het trauma van het seksueel misbruik het volledige leven van verzoeker heeft beïnvloed en hoe de ziektebeelden gaandeweg hebben geleid tot zijn (volledige) maatschappelijke teloorgang, waardoor werken onmogelijk is. Ook [naam] vermeldt in haar rapport de ernstige traumatisering, de lage zelfwaardering, de paniekstoornis, diffuse seksuele ontwikkeling, herbelevingen, dissociatieve symptomen, de mindere intelligentiescores die tezamen een ernstig klinisch beeld vormen. Ook zij komt tot een posttraumatische stressstoornis, tevens vermeldt zij een borderline persoonlijkheidsstoornis. Hoewel zij in haar rapport de verwachting uitspreekt dat verzoeker na verloop van tijd (gedeeltelijk) zal kunnen integreren blijkt uit de UWV-afschriften dat verzoeker tot op heden onverminderd arbeidsongeschikt is.

4.7 Alles afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat sprake is van een aantal traumatiserende gebeurtenissen in het leven van verzoeker die er toe hebben geleid dat verzoeker langdurig is uitgevallen voor zijn werk, terwijl zijn kansen om in de toekomst weer aan het werk te komen weinig positief zijn te noemen. Onduidelijk blijft wel wat de toedracht en impact van het ongeluk in [jaartal] zijn geweest en in hoeverre een borderline stoornis in aanleg bij verzoeker al aanwezig was. Wel is onmiskenbaar duidelijk dat het onderhavige seksueel misbruik een aanzienlijk aandeel heeft gehad in de uitval en destabilisering van verzoeker.

Dit brengt de Compensatiecommissie ertoe om de geleden en nog te lijden vermogensschade gedeeltelijk voor vergoeding in aanmerking te laten komen. Daarnaast kan verzoeker uiteraard aanspraak maken op een aanzienlijke vergoeding wegens geleden immateriële schade (smartengeld). Er is sprake geweest van langdurig en ernstig seksueel misbruik dat verzoeker jarenlang is aangedaan en dat als uitzonderlijk seksueel misbruik heeft te gelden. Duidelijk is dat het seksueel misbruik van grote invloed is geweest op het welzijn en functioneren van verzoeker en heeft geleid tot verminderde levensvreugde. Daarbij heeft hij ook moeten ervaren dat het contact met zijn [kind] minder is dan hij wenste en dat hij het gevoel heeft jegens haar tekort te zijn geschoten, hetgeen hij (mede) wijt aan zijn verleden.

De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.8 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €80.000,-- voor zowel materiele als immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.9 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €2.685,43 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk seksueel misbruik en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €80.000,-- te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €2.685,43 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 24/02/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter